

عنوان مقاله:

بررسی چند واژه در تاریخ بیهقی

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی متن پژوهی ادبی نگاهی تازه به متون تاریخی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

فاطمه جهان پور - کارشناسی ارشد فرهنگ و زبانهای باستانی،

خلاصه مقاله:

متون ادبی - تاریخی قرون نخستین اسلامی که به زبان فارسی نو نوشته شده اند، گنجینه گرانبهائی از واژگان و لغات فارسی میانه است که علیرغم گسترش زبان عربی و گرایش و میل ایرانیان به آموختن و پرداختن به این زبان، همچنان در گویش و نوشتار ایشان به کار رفته و به حیات خود ادامه داده است. این واژگان، گاه در شکل کهن خود و با همان معنا و گاه با اندکی تحول در آوا و تغییر در معنا، مورد استفاده قرار گرفته و گویای زنده و پویا بودن زبان فارسی در این دوران است. از جمله ارزندهترین میراث نوشتاری ایرانیان در قرون نخستین اسلامی، کتاب تاریخ بیهقی است که به واگویی و بیانی ناب و مستند از تاریخ غزنویان پرداخته است. این کتاب به زبان زیبا و فاخر فارسی نگاشته شده و از دیرباز یکی از متون معیار در این زبان شناخته شده است. بیگمان یکی از دلایلی که این کتاب به اثری درخشان در نثر فارسی بدل شده، کاربرد واژگان ایرانی و کهنی است که بیهقی با ظرافت و دقتی وسواسگونه در اثر سترگش آورده است. واژگانی که گاه در زبان امروزی مهجور مانده و یا دچار دگردیسیهای معنایی گشته است. این مقاله میکوشد با بررسی و ریشهیابی چند واژه به کار رفته در تاریخ بیهقی، سنت کاربرد این واژگان کهن فارسی میانه توسط نویسندگان قرون نخستین اسلامی را نشان دهد.

کلمات کلیدی:

تاریخ بیهقی، واژگان فارسی میانه، سپاس داشتن، به دانش کردن، عرض کردن، بیستگانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/700332>

